

Miljøkonsekvensrapport

Brokhøjvej 31 8740 Brædstrup

Datablad

Landbrugets navn og beliggenhed	I/S Tornegård Brokhøjvej 31 8740 Brædstrup
Matrikel nr. Ejerlav	18a-Sdr. Vissing By, Sdr. Vissing
Cvr. nummer P-nummer CHR-nummer Ejendomsnummer	32609929 99340 6150294865
Ejer af ejendommen/ansøger Adresse Tlf. Mobil E-mail	I/S Tornegård Søndermarken 14, 8740 Brædstrup 22781122 kontor@tornegaard.dk
Brugstype	Svinebrug med produktion af smågrise, slagtesvin og Polte.
Godkendelsesbetegnelse	§ 16a stk. 4
Skema id	236785
Dato for godkendelse	
Tilsynsmyndighed	Horsens Kommune
Kvalitetssikret af	
Næste revurdering af godkendelsen	

Ansøgers Konsulent:

Navn: Anne Kirkegaard, Velas
Adresse: Asmildklostervej 11, 8800 Viborg
Tlf.nr. 29634004
E-mail: aki@velas.dk

Indhold

Ikke- teknisk resumé.....	4
Beskrivelse af det ansøgte.....	5
Projektbeskrivelse	5
Husdyrbrugets beliggenhed	5
Landskabelig vurdering.....	7
Opbevaring af foder	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Energi- og vandforbrug.....	7
Reststoffer, affald og kemikalier	7
Husdyrbrugets nabopåvirkninger og tiltag der begrænser gener	8
Håndtering og opbevaring af husdyrgødning.....	11
Ansøgtes forventede virkning på miljøet (de væsentligste og kumulative påvirkninger).....	12
Begrebet BAT	12
Vejledende BAT- standardkrav (ammoniak)	13
Teknologivalg til opfyldelse af krav om BAT (ammoniak)	13
Renovering af eksisterende stalde	14
Bedste tilgængelige opbevaringsteknik.....	14
BAT- krav vedr. udbringning af husdyrgødning og udnyttelse af næringsstoffer i marken	14
BAT- krav Energibesparende foranstaltninger	16
BAT-krav vandbesparende foranstaltninger	17
Management på husdyrbruget.....	19
Egenkontrol	20
Natur.....	20
Alternative løsninger der er undersøgt	21
Foranstaltninger for at begrænse det ansøgtes virkning på miljøet	21
Befolkningen og menneskers sundhed	21
Biologisk mangfoldighed	22
Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima	23
Materielle goder kulturarv og landskabet	24

Ikke- teknisk resumé

Beskrivelse af det ansøgte:

I/S Tornegård ønsker på at øge produktionen af slagtesvin på Brokhøjvej 31, 8740 Brædstrup.

Ejendommen er senest miljøgodkendt i 2020 og der søges derfor om et tillæg til eksisterende miljøgodkendelse.

Produktionsanlægget på Brokhøjvej 31 er indpasset i landskabet både hvad angår udformning, farvevalg samt beplantning.

I forbindelse med denne ansøgning søges der om opførelse af rundbuehaller i tilknytning til eksisterende bygninger. Rundbuehallerne kommer til at indeholde pladser og produktion af slagtesvin.

Der søges ud over nye slagtesvinestalde om en ny gyllebeholder på 4.000 m³, placeret i forbindelse med de to eksisterende gyllebeholdere.

Ansøgtes forventede virkning på miljøet:

Nye og eksisterende bygninger med besætning, anlæg til opbevaring af foder og husdyrgødning er vurderet i forhold til bl.a.:

- Ammoniakfordampning, lugt, lys, støj og støv fra stalde og opbevaringsanlæg.
- Forbrug af vand, energi og handelsgødning.
- Anvendelse af bedste tilgængelige teknik.
- Opbevaring og bortskaffelse af bl.a. affald og kemikalier.
- Landskabelige og kulturhistoriske forhold.

Gården ligger med god afstand til omkringboende. Lugtberegningen viser, at der ikke forventes nabogener fra den udvidede produktion.

Anlægget overholder kravet til BAT som er et krav på 6.635 kg N/år, der er beregnet en årlig fordampning på 6.615 kg N/ha.

Der findes ingen næringsfattige og kvælstoffølsomme terrestriske naturtyper såsom højmoser og større overdrev, indenfor 500 m afstand fra anlægget. De § 3-beskyttede naturområder der findes indenfor 500 m. fra anlægget, er alle næringsrige vandhuller enge eller moser, som ikke vurderes at blive påvirket væsentlig af udvidelsen. Udenfor 1000 m fra anlægget vurderes merbelastningen med kvælstof at være af en størrelsesorden, hvor den hverken i sig selv eller i kumulation med andre påvirkninger kan medføre en væsentlig påvirkning af kvælstoffølsomme naturtyper.

Foranstaltninger for at begrænse det ansøgtes virkning på miljøet:

Produktionen overholder alle gældende normer for:

- opbevaring og udbringning af gylle
- håndtering af spildevand og affald
- Støj-, støv-, og lugtbelastning af omgivelser m.v.

Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

Det vurderes, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg. Endvidere vurderes det, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet.

Beskrivelse af det ansøgte

Projektbeskrivelse

Der søges en godkendelse efter §16a stk. 4 i LBK 520 af 01/05/2019 til opførelse af nye staldbygninger i tilknytning til eksisterende bygninger. De nye opføres som rundbuehaller umiddelbart øst for den eksisterende slagtesvinestald der ligger længst mod vest.

I forbindelse med opførelsen af de nye stalde tages den gamle slagtesvinestald 2 og 3 ud af drift.

Der vil samlet på ejendommen være et produktionsareal på 4.013 m²

Ny klimastald:	345 m ²
Eksisterende slagtesvinestald 1:	990 m ²
Eksisterende Klimastald:	880 m ²
Eksisterende Poltestald:	174 m ²
Nye slagtesvinestalde:	1625 m ²

Tagvand fra de nye bygninger ledes til faskine som også aftager tagvand fra de eksisterende tagflader.

I/S Tornegård driver ud over denne ejendom følgende ejendomme med svineproduktion:

- Søndermarken 14: søer og smågrise
- Vingumvej 7: produktion af slagtesvin
- Søndermarken 12: produktion af slagtesvin.

Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget er placeret i landzone. Nærmeste enkeltbolig ligger ca. 450 m nord for anlægget. Nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt er Burgårdevej 33 der ikke er noteret som landbrug. Nærmeste område, som er udlagt til boligområde (samlet bebyggelse) er Sønder Vissing der er beliggende ca. 1.500 meter nordøst for ejendommens anlæg. Der er ca. 2.250 meter syd for til nærmeste byzone, 'Troelstrup By'.

Område	Afstandskrav	Afstand målt
Eksisterende eller kommuneplanlagt byzone eller sommerhusområde	50 meter	> 50 m
Område i landzone der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende.	50 meter	> 50 m
Nabobeboelse	50 meter	> 50 m
Kategori 1 og 2 natur	10 meter	> 10 m

Anlægstype	Afstandskrav	Afstand målt fra nybyggeri/bygning hvor ændringen/udvidelsen sker
1) Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter	> 25 m
2) Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter	> 50 m
3) Vandløb (herunder dræn) og søer	15 meter	Ca.100
4) Offentlig vej, privat fællesvej	15 meter	Ca. 200
5) Levnedsmiddelvirksomhed	25 meter	> 100 m
6) Beboelse samme ejendom	15 meter	Ca. 80 m
7) Naboskel	30 meter	Ca. 100 m
8) Nærmeste nabo	50 meter	Ca. 200 m

Område	Er anlægget placeret ind for
Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser mv.	Nej
Områder med landskabelig værdi	Nej
Uforstyrrede landskaber	Nej
Områder med særlig geologisk værdi	Nej
Rekreative interesseområder	Nej
Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer	Nej
Kirkeomgivelser	Nej

Kystnærhedszonen	Nej
Lavbundsarealer inkl. evt. okkerklassificering	Nej
Skovrejsningsområder	Nej
Fredede områder	Nej
Beskyttede naturarealer (§ 3)	Nej
Strandbeskyttelseslinje	Nej
Klitfredningslinje	Nej
Skovbyggelinje	Ja*
Sø- og åbeskyttelseslinje	Nej
Kirkebyggelinje	Nej
Fortidsmindelinje	Nej
Beskyttede sten- og jorddiger	Nej

*der må gerne opføres driftsmæssige nødvendige bygninger indenfor skovbyggelinjen.

Landskabelig vurdering

De nye stalde til slagtesvin opføres som 4 mindre sammenbundne stalde (sammenbundne med tværgang) Staldene opføres som rundbuehaller med en samlet størrelse på 40 meter x 78,24 meter.

Ny gyllebeholder opføres i tilknytning til de eksisterende to gylleholdere.

Beplantning:

Der er en del eksisterende beplantning omkring anlægget og det vurderes derfor ikke nødvendigt med yderligere beplantning da der er eksisterende beplantning. De nye stalde placeres således de eksisterende stalde på ejendommen afskærmer.

Samlet set vurderes det, at udvidelsen ikke vil forringe de landskabelige værdier i området. Det vurderes, at der ikke er behov for at stille særlige vilkår i forhold til beliggenhed og planmæssige forhold. Det vurderes endvidere, at anlægget er afskærmet og tilpasset godt i landskabet.

Energi- og vandforbrug

Nudrift	
Årligt elforbrug	233.000 Kwh
Årligt forbrug af vand	11.500 m ³

Ansøgt	
Årligt elforbrug	250.000 Kwh
Årligt forbrug af vand	15.000 m ³

Reststoffer, affald og kemikalier

Fast affald

Generelt bemærkes, at al affald vil blive bortskaffet i henhold til kommunens affaldsregulativ.

Beskrivelse af opbevaringsforhold og anslåede affaldsmængder i nudrift og ansøgt produktion er vist herunder.

	Mængde nudrift (kg el. tons)	Mængde Ansøgt (kg el. tons)	Opbevaring	Bortskaffelse
Forbrændingseget affald.	Container der tømmes ca. 5 gange/år Ca. 3 tons/år	Container der tømmes ca. 5 gange/år Ca. 3 tons/år	• Container på ejendommen.	Affald bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativ. Tømmes af Johannes Sørensen & sønner
Jern	minimalt	minimalt	• Opbevares i maskinhus,	Afhændes til skrothandler
Plastik	0 t	0 t		Afleveres pt. sammen med forbrændingseget affald.
Andet	0 t	0 t		

Olie- og kemikalieaffald

Olie- og kemikalieaffald (herunder pesticidaffald) opbevares på anden ejendom

Affald fra veterinære lægemidler: opbevares i aflåst rum/skab.

Affald fra veterinære lægemidler: opbevares i lukkes 200 l tromle afhentes af Motas.

Døde dyr

Døde dyr afhentes efter behov. Døde dyr kan ikke ses fra offentlig vej og overdækkes med kadaverkappe.

Smågrise opbevares i container.

Husdyrbrugets nabopåvirkninger og tiltag der begrænser gener

Lugt

Den væsentligste lugt stammer fra staldene og spredes via ventilationssystemet. Nærmeste naboejendom er beliggende 430,3 meter (vægtet gennemsnitsafstand) fra driftsbygningerne. Der er ingen samlet bebyggelse eller byzone indenfor en afstand af 1000 m. Der har ikke tidligere været problemer med klager fra naboer.

Geneafstanden er beregnet til 406,8 m for nabo, 797,4 m for samlet bebyggelse og 2.334,2 m for byzone. Den vægtede gennemsnitsafstand er til nabo 430,3 m, samlet bebyggelse 1.448,6 m og byzone 2.334,2 m.

I husdyrgodkendelse.dk er der udarbejdet lugtberegninger. Beregningerne viser at alle krav er overholdt.

Genekriteriet til nærmeste nabo uden landbrugspligt, nærmeste samlede bebyggelse og nærmeste byzone er overholdt.

Der er ikke andre husdyrbrug der bidrager til lugt og der skal derfor ikke regnes med kumulation.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt	
 Burgårdevej 33	0	NY	406,8	406,8	430,3	Ja	▼
 Brokhøjvej 40	0	NY	797,4	797,4	1448,6	Ja	▼
 Troelstrup By, Tønning	0	NY	1030,4	978,9	2334,2	Ja	▼

Generel bekæmpelse af skadedyr

Bekæmpelse af skadedyr fortages efter anvisninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agro økologi. I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt.

Det vurderes, at der kan være en risiko for opformering af fluer og andre skadedyr. Det er derfor vigtigt at der opretholdes en god hygiejne, og daglig rengøring er en væsentlig parameter til bekæmpelse af fluer. Desuden er det vigtigt, at der foretages biologisk bekæmpelse af fluer i gyllekanalerne i alle staldafsnit.

Fluegener

Biologisk og kemisk fluebekæmpelse foretages efter anvisninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agro økologi.

Rottebekæmpelse

Bekæmpelse af rotter foretages efter anvisninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agro økologi. Desuden følges de forbyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter (BEK nr. 1723 af 17/12/2017)

Vurdering

Det vurderes at der er taget de nødvendige forholdsregler for rotte og skadedyrs bekæmpelse.

Beskrivelse af transport

Der er en tilkørselsvej til gårdanlægget. Det vurderes at der ved udkørsel fra anlægget er gode oversigtsforhold.

Der køres med husdyrgødning i vækstsæsonen. Til arealerne inden for ca. 6 km anvendes der typisk gyllevogne, der laster ca. 25 tons. Til arealer længere væk anvendes lastbiler, der laster ca. 40 tons. Det årlige antal transporter med gylle vil ikke blive øget.

Antallet af årlige transporter med foder til ejendommen er ca. 26 gange/år og vil forblive uændret.

Transporterne af korn vil primært foregå i høst, mens øvrige fodertransporter vil være jævnt fordelt hen over året og typisk foregå inden for alm. arbejdstid.

Kørsel i forbindelse med levering af brændstof og andre varer vil være på uændret, ubetydeligt niveau.

Det tilstræbes at holde kørslen i spidsbelastningsperioderne inden for normal arbejdstid.

Ejendommen ligger i et landområde, og de ejede arealer + hovedparten af de forpagtede arealer ligger samlet i landområdet. Det betyder, at gylle- og fodertransporter til og fra disse arealer foregår i landområde uden at berøre tæt beboede områder. Transporten af gylle til aftalearealer længere væk foregår med lastbil, som indgår naturligt i det samlede trafikbillede, uden at der vil være nævneværdige øgede gener for omgivelserne.

Transporttype	Antal transporter pr. år i nudrift	Antal transporter pr. år i ansøgt drift	Tidsinterval	Hypighed	Forskel i antallet af transporter
Lastbilstransporter					
Foder	26	26	Indenfor normal arbejdstid	Hver 14 dag	0
Døde dyr	100	100	Indenfor normal arbejdstid	2 gange/uge	0
Brændstof (fyringsolie)	4	4	Indenfor normal arbejdstid	Hver 3. mdr.	0
Slagtesvin ud	100	100	Indenfor normal arbejdstid	2 gange/uge	0
Gyllekørsel	50	50			
Traktortransporter					
Gyllekørsler	290	350	Indenfor normal arbejdstid	I sæson	60
Smågrise ind	90	90	Indenfor normal arbejdstid	1 gang/uge	0
Smågrise ud	75	75	Indenfor normal arbejdstid	1 gang/uge	0
Korn	110	110	Indenfor normal arbejdstid	Primært i høst	0

Vurdering

Det vurderes at gener af antal transporter vil være minimale på grund af anlæggets placering samt afstande til nabobeboelser.

Beskrivelse af støjkloder

Der kan forekomme støj fra:

- Ventilationsanlægget

- Korntørringsanlæg, der er placeret i foderladen
- Højtryksrensere, som primært anvendes indendørs
- Kornmølle i foderlade
- Foderanlæg i foderlade

De fleste støjkloder er placeret i lukkede bygninger.

Herudover vil der forekomme støj ved transport til og fra ejendommen.

Driftsperiode for støjkloder

Ventilationsanlæg: Kører efter behov hele døgnet

Korntørringsanlæg: I høstperioden (juli-september). Driftstiden over døgnet vil variere efter luftfugtigheden.

Højtryksrensere: en gang om ugen.

Kornmølle: Dagligt

Foderanlæg: Dagligt

Tiltag mod støjkloder

Flere af støjkloderne er placeret i lukkede bygninger, fx højtryksrensere, foderanlæg og kompressor. Det forsøges så vidt muligt at holde støjperioden inden for normal arbejdstid.

Vurdering

Arbejdsgange, der kan give anledning til støj, ændres ikke i forbindelse med det ansøgte projekt, og det vurderes derfor, at gener i forbindelse med støjende aktiviteter er af meget begrænset karakter.

Størstedelen af støjkloderne er placeret i lukkede bygninger og vil ikke kunne påvirke nabobeboelse grundet afstanden.

Alt i alt vurderes det, at støjbidraget fra anlægget ikke ændres nævneværdigt som følge af det ansøgte projekt.

Støvgener

Det vurderes, at håndtering af foder ikke vil medføre nævneværdige støvgener for omgivelserne, da foderet opbevares i siloer placeret udendørs eller i foderladen, og da foderet så vidt muligt håndteres i lukkede systemer. Halm opbevares indendørs i foderladen.

Støv fra bedriftens interne transportere samt støv fra de forskellige transportere til og fra husdyrbruget, forventes ikke at blive mere hyppigt forekommende, end de er i den nuværende drift. Det skyldes primært, at antallet af transportere øges med mindre end fem procent, og at flest mulige transportere sker via den sydlige indkørsel, som er asfalteret.

Samlet set vurderes det, at produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støvgener ved de omkringliggende nabobeboelser. Arbejdsgange, der kan give anledning til støv, ændres ikke i forbindelse med udvidelsen, og ovennævnte tiltag til begrænsning af støvgener er effektive.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Opbevaringskapaciteten på ejendommen er følgende:

Gyllebeholder 2 fra 1990 på 2000 m³

Gyllebeholder 3 fra 2017 på 4000 m³

Gyllebeholder 4 fra 1994 på 700 m³ ligger 550 m syd for ejendommen

Ny gyllebeholder 4.000 m³

Kapacitet i alt 10.700 m³.

Der produceres ca. 13.986 m³ gylle. (Beregnet ud fra maksimal belægning indenfor dyrevelfærdskravene.)

$13.986 / 12 \times 9 = 10.489 \text{ m}^3$, kravet om 9 måneders opbevaringskapacitet er dermed overholdt.

Mængden af gylle er beregnet ud fra hvor mange dyr der vurderes plads til på anlægget ud fra dyrevelfærdskravene, ovenstående er derfor en worst case beregning.

Ansørgtes forventede virkning på miljøet (de væsentligste og kumulative påvirkninger)

Begrebet BAT

BAT betyder Best Available Techniques (Bedst Tilgængelige Teknik) og er en fællesbetegnelse for teknikker og teknologier, som kan begrænse forurening fra stalde eller lager. BAT- begrebet dækker endvidere over teknikker og teknologier til begrænsning af vand- og energiforbruget.

På et husdyrbrug er kvælstof, fosfor og ammoniak de væsentligste næringsstoffer, som kan give anledning til påvirkning af det omgivende miljø.

De mest betydende faktorer for omfanget af påvirkningen med næringsstoffer er valget af:

Genetik

Foderteknologi

Staldindretning

Opbevaring af husdyrgødning

Management

Udbringningsteknologi

BAT-standardvilkår

For anlægget (husdyrhold, stald og lager) defineres kravet om Bat som en maksimal emissionsgrænse afhængig af udvidelses størrelse og afhængig af, om udvidelsen sker i nyt eller eksisterende byggeri. Emissionsgrænserne er fastlagt i BAT- standardvilkår udarbejdet af miljøstyrelsen.

Miljøstyrelsen har udarbejdet vejledende BAT-standardvilkår for de enkelte produktionsgrene.

Slagtesvin (gyllebaserede staldsystemer)	-	endeligt godkendt
Smågrise (gyllebaserede staldsystemer)	-	endeligt godkendt
Søer (gyllebaserede staldsystemer)	-	endeligt godkendt
Svin (uden for gyllebaseret system)	-	endeligt godkendt

I de følgende afsnit beskrives det, hvordan den ansøgte produktion indrettes med henblik på at leve op til kravet om BAT.

Vejledende BAT- standardkrav (ammoniak)

BAT kravet for anlægget i forhold til ammoniaktabet er opfyldt med 20 kg N/år. Det er løst gennem valg af moderne staldsystemer, gyllekøling og overdækning af gyllebeholdere.

Det samlede BAT krav er beregnet via husdyrgodkendelse.dk og beregnet til 6.635 kg N, BAT krav til staldene er 5.746 kg N og BAT kravet til lagrene er beregnet til 722 kg N
Den samlede ammoniakemission fra anlægget er beregnet til 6.615 kg N.

Teknologivalg til opfyldelse af krav om BAT (ammoniak)

Reduktionskravet vedr. ammoniak kan opnås ved en kombination af teknikker/ teknologier indenfor staldindretning og opbevaring af husdyrgødning.

Der er udarbejdet teknologiblade for følgende ammoniakreducerende teknikker/teknologier:

Smågrise

Køling af gylle i svinestalde (< 30 % ammoniakreduktion)

Svovlsyrebehandling af smågrise-gylle (ca. 70 %)

Luftrensning (70-90 %)

Fodring: benzoesyre (1 % pr. g/FE)

Slagtesvin

Svovlsyrebehandling af gylle (ca. 70 % ammoniakreduktion)

Luftrensning – (70-90% luftrensning afhængig af hvor meget luft der renses)

Køling af gylle i svinestalde (< 30 % ammoniakreduktion)

Delvist fast gulv

Nedenfor beskrives valget af staldsystemer, miljøteknologier og fodringstiltag til opfyldelse af Miljøstyrelsens vejledende krav om BAT- standard vilkår.

Valg af staldsystemer

I den nye stald er der valgt staldsystemet delvis spaltegulv, hvilket er et staldsystem med den lavere fordampning end fx fulldrænede gulve.

Ved slagtesvinene er der en enkelt stald med 50-75 % fast gulv. De resterende stalde er etableret med drænet gulv og spaltes. Dette skyldes, at gulvet med 50-75 % fast gulv stiller store krav til management i stalden. Såfremt det ikke er muligt at styre gøde adfærden i stierne, har det i praksis vist sig at være meget vanskeligt, at holde stierne rene.

Valg af miljøteknologi

Der er ingen miljøteknologi i eksisterende stalde men der etableres gyllekøling i de nye slagtesvinestalde.

Valg af teknologi til opbevaring af husdyrgødning

I henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen skal der etableres fast overdækning på nye gyllebeholdere, med mindre, der kan opretholdes et naturligt tæt flydelag. Der skal altid etableres fast overdækning hvis en ny beholder placeres inden for en radius af 300 meter fra nærmeste nabo.

Der er fast overdækning på den ene gyllebeholder. Overdækning reducerer ifølge gældende normer ammoniakemissionen med 50 % forhold til naturligt flydelag.

Renovering af eksisterende stalde

Der er ingen planer om renovering af eksisterende staldanlæg inden for den 8 årige periode, hvorefter kommunalbestyrelsen skal foretage den første regelmæssige revurdering af det miljøgodkendte. Årsagen hertil er, at staldene er velfungerende.

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Husdyrgødning opbevares på følgende vis:

Gylle:

Beholderne er opført af bestandige og for fugtighed vanskeligt gennemtrængelige materialer. Beholderne er dimensioneret i forhold til kapaciteten, således at den kan modstå påvirkninger i forbindelse med omrøring, overdækning og tømning.

Der er etableret fast overdækning på den ene gyllebeholder. Ammoniakfordampningen fra gylletanken reduceres herved med ca. 50% i forhold til naturligt flydelag.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Ved pålæsning af gyllevogn anvendes læssekran påmonteret gyllevognen, denne anordning suger gyllen fra tanken over i gyllevognen hvilket bevirker at spild undgås.

BAT- krav vedr. udbringning af husdyrgødning og udnyttelse af næringsstoffer i marken

De teknikker, der i marken kan reducere ammoniakfordampningen ved udbringning, er rettet mod at begrænse det tidsrum, i hvilket den mineralske del af kvælstofindholdet i gyllen er i kontakt med luften, eller sikrer, at den mineralske del forbliver på opløst form. Konkret omfatter det teknikker, der sørger for, at gyllen hurtigt kommer ned på eller i jorden, eller som giver gyllen en lavere PH- værdi (svovlsyrebehandling).

En stor del af de virkemidler, der kan reducere ammoniaktabet i forbindelse med udbringning af husdyrgødning er allerede implementeret via husdyrgødningsbekendtgørelsen, der fastsætter generelle regler for, hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes. For udbringning af husdyrgødning gælder således følgende:

- Regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage)
- Gylle skal som minimum udbringes med slæbeslanger (bredspreddning forbudt)
- Gylle der udbringes på arealer uden etablerede afgrøder til høst skal være nedbragt senest 4 timer efter udbringning.
- Al udbringning af husdyrgødning på sort jord og græsmarker skal ske ved nedfældning eller en tilsvarende teknologi med samme ammoniakreduktionsprocent.

En yderligere reduktion af ammoniakfordampningen ved udbringning af husdyrgødning vil kunne nås ved krav om nedfældning af al husdyrgødning eller ved tilsætning af svovlsyre til husdyrgødningen.

Miljøstyrelsen har imidlertid vurderet, at de samfundsøkonomiske omkostninger ved nedfældning af husdyrgødning er uforholdsmæssigt høje, da nedfældning af husdyrgødning kan give skader på afgrøderne og dermed udbyttetab. Desuden vil nedfældning føre til øget udledning af drivhusgasser, da nedfældning af husdyrgødning er en mere krævende proces end alm. slangeudlægning, hvilket betyder et højere dieselforbrug. Tilsvarende vurderer Miljøstyrelsen, at svovlsyrebehandling af gylle er en uforholdsmæssig dyr teknologi at indføre alene af hensyn til miljøeffekten i marken.

På denne baggrund vurderer Miljøstyrelsen at gældende lovgivning vedr. udbringning er BAT.

Kvælstof er et vigtigt plantenæringsstof. Optimal udnyttelse af de tilførte næringsstoffer med husdyrgødningen medfører mindre udvaskning af kvælstof til grundvand og overfladevand. Teknikker til reduktion af kvælstof er derfor rettet mod at øge afgrødernes optagelse af kvælstof. Der er følgende teknikker:

- Teknikker til optimal fordeling af husdyrgødningen i marken
- Teknikker, som er målrettet mod at tilbageholde mineraliseret kvælstof i jorden udenfor afgrødernes vækstsæson
- Teknikker, som øger husdyrgødningens andel af mineralsk kvælstof i forhold til organisk kvælstof.

En stor del af de teknikker, der kan reducere udvaskningen af kvælstof i marken er allerede implementeret via husdyrgødningsbekendtgørelsen. Eksisterende lovgivning der tager sigte på at reducere udvaskningen af kvælstof er:

- Fastsatte harmonikrav (dvs. hvor meget husdyrgødning der må udbringes pr. ha).
- Regler for hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes.
- Regler for hvor meget kvælstof der må tilføres på den enkelte bedrift totalt.
- Regler for hvor stor en andel af kvælstoffet der skal udnyttes i husdyrgødningen.
- Krav om udarbejdelse af mark- og gødningsplaner samt gødningsregnskaber.

En yderligere reduktion af tabet af nitrat fra marken vil kunne opnås ved nedfældning eller separation af husdyrgødningen og afsætning af den faste fraktion til biogasanlæg eller forbrænding.

Miljøstyrelsen har imidlertid vurderet, at de samfundsøkonomiske omkostninger ved nedfældning af husdyrgødning er uforholdsmæssige høje, da nedfældning af husdyrgødning kan give skader på afgrøderne og dermed udbyttetab. Desuden vil nedfældning føre til øget udledning af drivhusgasser.

På den baggrund vurderer Miljøstyrelsen, at det niveau, som er opnåeligt ved eksisterende lovkrav er BAT. Det vurderes, at ansøger lever op til alle generelle miljøregler inkl. de ovenfor beskrevne regler vedr. husdyrgødning, og at BAT-husdyrgødning dermed er overholdt.

BAT- krav Energibesparende foranstaltninger

Energiforbruget afhænger af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom, herunder hvilke teknologiske løsninger, der anvendes til begrænsning af forurening.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT- standardkrav vedr. energiforbrug.

Ifølge EU's referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion er det BAT at anvende følgende:

- Optimering af udformningen af ventilationssystemet i mekanisk ventilerede stalde for at tilvejebringe god temperaturkontrol samt opnå minimumsventilation om vinteren. Undgåelse af modstand i ventilationssystemer gennem hyppigt eftersyn og rengøring af luftkanaler og fans.
- Anvende lavenergi-belysning.

Lys:

Lys i staldene reguleres af ejer og ansatte, der vil kun være lys i staldene når der er driftspersonale tilstede.

I staldene er der også etableret LED-belysning.

Udendørs belysning er sensorstyret.

Ventilation:

Ventilationsanlægget i etablerede stalde og i ansøgte stald har trinløs regulering af luftmængden via frekvensregulering af ventilationsanlæggets elmotorer.

Som minimum vil der være en frekvensreguleret (trinløs) motor pr. staldafsnit, der kan ventilere efter behov. Frekvensregulering af ventilatoren giver den mest energieffektive drift.

Ventilationsanlægget vil blive rengjort jævnlige ved vask af staldene. Ved rengøring fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Ventilationen vil blive styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget.

Der gennemføres et årligt eftersyn af ventilationsanlægget, som sikrer at det kører optimalt.

Der er p.t. ikke planer om at udskifte ventilationsanlægget i de eksisterende stalde. Vil der blive behov for det, vil der blive valgt et strømbesparende system, såfremt det er foreneligt med ventilationsbehovet i staldene.

Foderfremstilling:

Der anvendes skivemøller, (skivemøllens valser samt kornriver bruger mindre energi end en hammermølle)

Foderblanding:

Der er ur-styring på blandedanlægget. Det sikrer, at anlægget kører præcist som det skal og der undgås unødigt opstart af anlægget.

Blandeanlægget vedligeholdes løbende.

Udfodring:

Dimensioneringen af ejendommens udfodringssystem er energioptimeret, hvilket betyder at der ikke bruges for meget energi på at pumpe foder rundt i rør med for stor eller for lille diameter.

Der anvendes centrifugalpumper i stedet for snækkepumper. Centrifugalpumper er mindre ressourcekrævende end snækkepumper og er derfor med til at sænke energiforbruget.

Anlægget efterses og vedligeholdes jævnligt.

Varme:

Smågrisestaldene er etableret med gulvvarme under overdækningen.

Temperaturen i stalden har stor indflydelse på energiforbruget til opvarmning. Ved reduktion af starttemperaturen i en traditionel klimastald til smågrise kan energiforbruget reduceres med op til 50 % ved at sænke temperaturen fra 32 til 26° C, Temperaturen i smågrisestalden søges holdt på 26 grader.

Kuldebroer undgås på anlægget som helhed, da det relativt nyt byggeri med effektiv isolation.

Der er god isolering af transmissionsledninger til varmt vand.

Samlet vurdering vedr. energibesparende foranstaltninger: Ud fra ovenstående beskrivelse vurderes det, at det udvidede anlæg lever op til BAT vedrørende energibesparende foranstaltninger. Særligt kan fremhæves, at ventilationsanlægget har trinløs regulering af luftmængden via frekvensregulering af ventilationsanlægget i alle stalde, og at der er etableret gyllekøling i de eksisterende stalde.

BAT-krav vandbesparende foranstaltninger

Vandforbruget afhænger af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT-standardkrav vedr. vandforbrug.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, er det BAT at reducere vandforbruget ved at udføre følgende:

- rengøring af dyrestald og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller hver batch. Til svineopstaldning løber spulevand typisk ned i gyllesystemet, og det er derfor vigtigt at finde en balance mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt. I fjerkræstalde er det også vigtigt at finde balancen mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt.
- udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- registrering af vandbrug gennem måling af forbrug, og
- detektering og reparation af lækager.

Der anvendes følgende tiltag på ejendommen med henblik på vandbesparelse:

Vask af stalde

Ved vask af stalde anvendes iblødsætning, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand.

Der anvendes endvidere vandbesparende dysere.

Både iblødsætning og vask med højtryksrensere samt vandbesparende dysere reducerer vandforbruget ved vask.

Vanding af dyr

Der anvendes vandkopper i staldene, som ikke medfører spild af vand i samme omfang som drikkeventiler.

Overbrusningsanlæg

Der er etableret optimeret styring af overbrusningsanlæg. Det er BAT ikke at anvende mere vand end hvad der er nødvendigt. Ved optimering af anlægget kører anlægget ikke unødigt og forbruger derved ikke mere vand end hvad der er nødvendigt. Også på overbrusningsanlægget anvendes vandbesparende dysere.

Vandrør og slanger i stalde

Der er etableret stophaner på alle vandslanger.

Staldene kontrolleres dagligt for utætheder på vandrør og små reparationer udføres med det samme.

Registrering af vandforbrug

Vandforbruget opgøres en gang om året i forbindelse med årsregnskabet.

Samlet vurdering vedr. vandbesparende foranstaltninger:

Ud fra ovenstående beskrivelse vurderes det, at den ansøgte husdyrproduktion med de ovenfor beskrevne tiltag lever op til kravene vedr. BAT i BREF-dokumentet. Der er valgt teknologier der er med til at reducere vandforbruget mest muligt. Bl.a. er der valgt vandbesparende dyser ved vask og overbrusning, og der er valgt drikkekopper i stedet for drikkeventiler.

Management på husdyrbruget

Management på ejendommen handler om at tilrettelægge arbejdet, så produktionen kører optimalt, samtidig med at forurening begrænses og anvendelsen af hjælpestoffer minimeres.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT-standardkrav vedr. management.

I henhold til EU's BREF notat af februar 2021 er godt landmandskab en vigtig del af BAT. I henhold til dokumentet er det BAT at:

- Identificere og implementere uddannelses- og træningsprogrammer for bedriftspersonale.
- Føre journal over vand- og energiforbrug, mængde af husdyrfoder, opstået spild og spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne.
- Have en nødfremgangsmåde til at håndtere ikke planlagte emissioner og hændelser.
- Iværksætte et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand, samt at faciliteterne holdes rene.
- Planlægge aktiviteter på anlægget korrekt, såsom levering af materialer og fjernelse af produkter og spild.
- Planlægge gødsning af markerne korrekt.

På ejendommen anvendes følgende ledelses- og kontrolrutiner med henblik på styring af husdyrbrugets miljøforhold:

Alle ansatte introduceres grundigt til nye arbejdsopgaver.
De ansatte deltager i lovpligtige efteruddannelseskurser.
Alle ansatte indgår i teams, hvor sammensætningen af erfarne og nyansatte skal sikre oplæringen.

Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.
Der er opsat vandur.
Der tilsendes månedligt opgørelse af elforbrug fra energiselskabet.
Der udarbejdes effektivitetsrapporter over forbruget af foder
Foderplaner revideres 1-2 gange om året med foderkonsulent for at sikre optimal foderudnyttelse.

Der vil blive ophængt beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, udslip af gylle eller brand.

Staldene gennemgås dagligt med henblik på at opdage lækager.
Der foretages løbende service på ventilationsanlæg/foderanlæg, elkabler og pumper af autoriseret installatør.
Alle elinstallationer efterses hvert 5. år.
Der foretages rengøring af stalde og ventilationsanlæg efter fastlagt plan.

Anlæg og tekniske installationer renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad, at det sikrer korrekt brug og effekt.

Gyllebeholderne følger reglerne for kontrol minimum hvert 10. år.

Alle aktiviteter planlægges grundigt. Anlægget er indrettet på en logistisk optimal måde for transporter til og fra ejendommen såvel som den interne fordeling.

Affald fjernes løbende fra ejendommen.

Aftale med firma om rottebekæmpelse på ejendommen.

Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning i form af det årlige gødningsregnskab. Regnskabet anvendes til at dokumentere husdyrbrugets størrelse og forbrug af gødning. Dette er lovkrav i Danmark.

Der udtages jordprøver ca. hver 5. år som analyseres for bl.a. fosfor- og kalkindhold for at følge jordens fosforindhold og reaktionstal (pH).

Samlet vurdering vedr. management:

Ud fra ovenstående beskrivelse vurderes det at husdyrbruget har fokus på management.

Det vurderes, at ejendommen med ovenstående driftsrutiner lever op til kravet om BAT vedr. management/godt landmandskab i henhold til BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion).

Egenkontrol

Husdyrbruget varetager selv en del af kontrollen med den daglige drift som er følgende:

Der udarbejdes obligatorisk gødningsplan med efterfølgende gødningsregnskab

Der er produktionsopgørelser i markbrug og dyrehold, driftsregnskab samt egne løbende registreringer.

Gennemsyn af alle elinstallationer hvert 5. år.

Vand- og elforbruget vil blive fulgt løbende med henblik på at lokalisere eventuelle opståede fejl samt vurdere på muligheden for at reducere forbruget.

De tekniske installationer og hjælpemidler kontrolleres løbende for at imødegå driftsforstyrrelser og uheld.

Der føres logbog over flydelag i gyllebeholder

10 års kontrol af gyllebeholdere

Udarbejdelse af mark- og gødningsregnskab

Fra tank pumpes til gyllevogn med traktordreven læssekran (sugepumpe). Ved overpumpning til lastbil suges tilsvarende med læssekran. Al læsning overvåges.

Det vurderes at risikoen for gylleulykker er minimal. Der er påmonteret gyllealarm på gyllebeholder 1.

Natur

Der er følgende afstande til nærmeste områder med registreret natur:

- Kategori 1 natur: De nærmeste internationale naturbeskyttelsesområder er habitatområde 6410 Tidvis våd eng, der ligger ca. 3 km nordøst for anlægget.
- Kategori 2 natur: Nærmeste kat. 2 natur er et overdrev ca. 900 meter sydøst for anlægget.

- Kategori 3 natur: Nærmeste område er mose ca. 400 m mod sydvest, mose ca. 500 m mod vest, mose ca. 550 nordvest, overdrev ca. 700 m sydøst for anlægget, skov-tilgroet lysåbent ca. 500 mod vest og en skov-tilgroet lysåbent ca. 400 m mod sydvest.

Nærmeste kategori 1 naturområde er 6410 Tidvis våd eng. I denne ansøgning er totalbelastningen 0,1 kg N/ha. Kravet til denne kategori er maksimalt 0,2 kg N/ha i totalbelastning da der er to andre ejendommen der også bidrager til ammoniakdepositionen på området, og derfor vurderes det, at uanset naturtype vil der ikke være en nævneværdig påvirkning.

Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev, der er beskyttet af naturbeskyttelseslovens §3 og som er større end 2,5 ha. Totalbelastningen af dette område er beregnet til 0,3 kg N/ha. Kravet til denne kategori er maksimalt 1,0 kg N/ha i totalbelastning.

Nærmeste kategori 3 natur: mose mod sydvest, mose mod vest, mose mod nordvest, overdrev mod sydøst, skov-tilgroet lysåbent mod vest og sydvest. Totalbelastningen af disse områder er beregnet til 0,3 – 1,1 kg N/ha og en merbelastning på 0,0 – 0,3 kg N/ha. Kravet til denne kategori er maksimalt 1,0 kg N/ha i merbelastning. Øvrige naturområder nær anlægget vurderes ikke at blive påvirket af anlægget.

Alt i alt vurderes det, at natur ikke vil påvirkes negativt som følge af den ansøgte udvidelse – jf. beskrivelsen ovenfor. Afstanden er stor til kvælstoffølsom natur, og konkrete depositionsregninger i IT-ansøgningen viser, at gældende kriterier for maksimal kvælstofbelastning er overholdt.

Alternative løsninger der er undersøgt

Hvis udvidelsen ikke realiseres, vil der være en mindre lugt- og ammoniakemission fra anlægget. Der vil også være mindre foderforbrug og produktion af husdyrgødning, men uændrede lagerfaciliteter. På udbringningsarealerne vil der være uændret anvendelse af husdyrgødning pr. ha og dermed uændret kvælstof- og fosforanvendelse, men naturligvis på færre ha.

Udvidelsen skal sikre, at fortsat kan være en rentabel produktion og en god arbejdsplads med et passende antal medarbejdere på Brokhøjvej 31. Hvis udvidelsen ikke gennemføres, vil andre placeringer af en tilsvarende produktion blive overvejet. Det vil dog hverken miljømæssigt eller socioøkonomisk være mere gunstigt at etablere udvidelsen et andet sted, da projektet på Brokhøjvej 31 på alle måder er velplanlagt.

Der er ikke overvejet andre alternativer end 0-alternativet.

Foranstaltninger for at begrænse det ansøgte virkning på miljøet

Befolkningen og menneskers sundhed

I forbindelse med ansøgte projekt udledes der ikke sundhedsskadelige stoffer som f.eks. tungmetaller eller dioxin. Det vurderes derfor at projektet ikke vil medføre nogen påvirkning af menneskers sundhed.

Der vil ikke forekomme luftforurening eller forurening af vand der kan påvirke befolkningen og menneskers sundhed.

I forbindelse med befolkning og menneskers sundhed påvirker anlægget mest med støv, støj, lugt og ammoniakemissionerne.

Reglerne for ammoniak og lugt er overholdt. Ved management og foranstaltninger, forventes det at støj og støv ikke vil give anledning til nabogener.

Smittebeskyttelse

Smittebeskyttelse er både beskyttelse af besætningens egne dyr mod indførsel af smitsomme sygdomme, beskyttelse mod spredning af sygdomme mellem forskellige besætninger og beskyttelse mod spredning af zoonotiske smitstoffer fra besætninger til det omgivende samfund (zoonoser er sygdomme, der kan smitte mellem dyr og mennesker).

Der er regler om smittebeskyttelse for svinebesætninger med sundhedsrådgivningsaftale.

For svinebesætninger med sundhedsrådgivningsaftale gælder desuden særlige regler om zoonotisk smittebeskyttelse, hvor den besætningsansvarlige i samarbejde med besætningsdyrlægen skal udarbejde en zoonotisk smittebeskyttelsesplan, som har til formål at modvirke smittespredning fra besætningen.

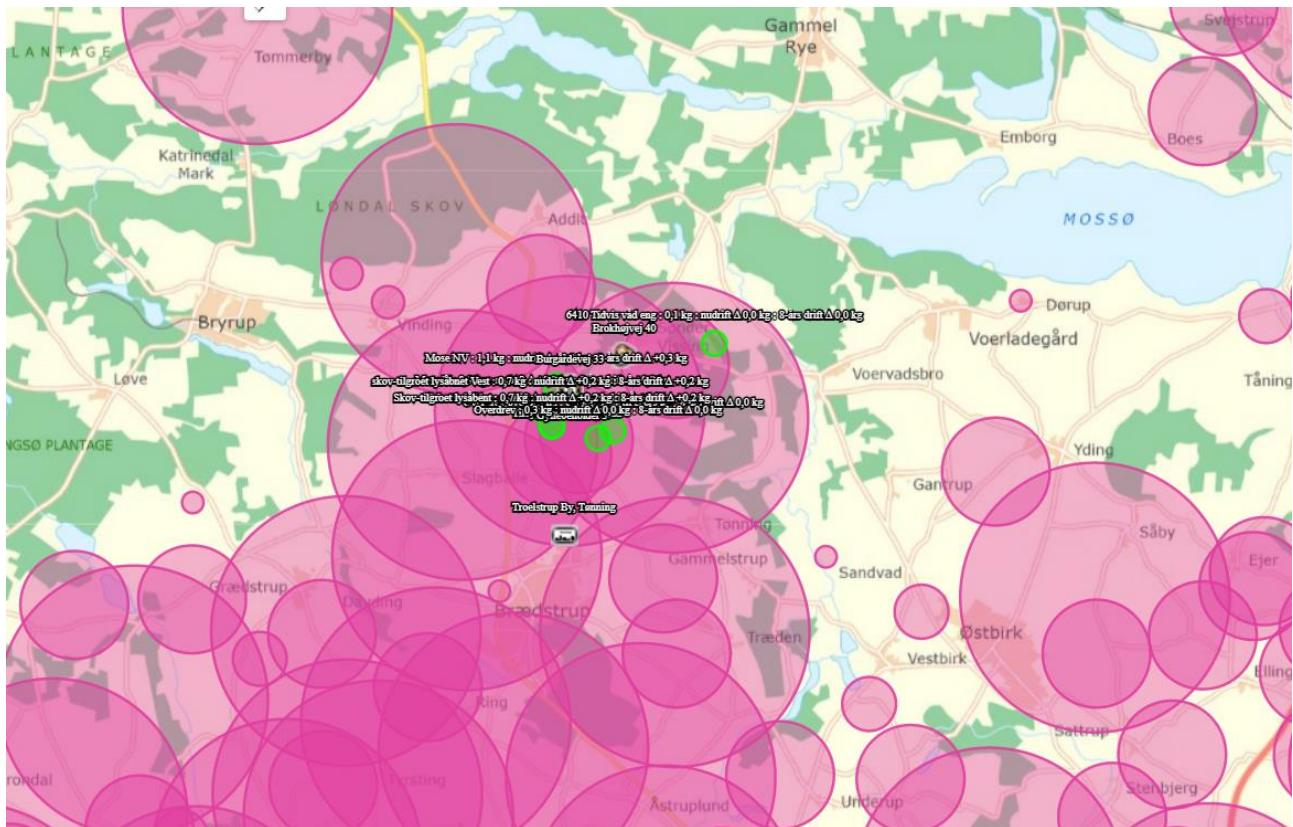
Biologisk mangfoldighed

Nedenstående kortudsnit viser en illustration af husdyrtrykket i området omkring Brokhøjvej 31 8740 Brædstrup.

Bilaget er udarbejdet på basis af de tilgængelige oplysninger om husdyrgodkendte ejendomme der findes via husdyrgodkendelse.dk.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at der er visse usikkerheder vedrørende disse data idet det ikke med sikkerhed er så stort et dyrehold som forventet (hvis godkendelserne ikke er udnyttet). Således kan den løbende strukturtilpasning i landbruget (afvikling/udvikling i husdyrholdet) være usikkert oplyst.

Med baggrund i bl.a. oplysninger fra husdyrgodkendelse.dk vurderes det, at udvidelsen ikke – alene eller sammen med bidrag fra andre kendte ammoniakudviklinger – vil øge den samlede luftbårne kvælstofbelastning i området i uacceptabelt omfang.

Beskyttelsen af natur omfatter natur af kategori 1, 2 og 3, disse tre kategorier af natur beskyttes mod ammoniak. Disse krav til totaldeposition og merdeposition fremgår af husdyrgodkendelse.dk, beregningerne er overholdt. Ingen natur, omfattet af disse kategorier, vurderes derfor at blive påvirket af udvidelsen.

Bilag IV arter

Ud fra kortmateriale på naturdata.dk fremgår det at der ikke er registreret bilag IV arter indenfor 1000 meter.

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV kan have yngle eller rasteområder på eller omkring ejendommen og dens udspretningsarealer. Det vurderes umiddelbart, at der kan være damflagermus, vandflagermus, brunflagermus, langøret flagermus, sydflagermus, troldflagermus, dværgflagermus, odder, stor vandsalamander og markfirben i området

Vurdering:

Der er ikke konkret kendskab til forekomst af bilag IV-arter omkring ejendommen og dens arealer. En række af flagermusarterne er optaget på rødlisten 1997 som sårbare. Der er ikke kendskab til at der er andre forekomster af planter og dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistener på eller umiddelbart op til husdyrbrugets anlæg og udbringningsarealer. Derfor vurderes det at udvidelsen ikke vil have negativ indflydelse på de nævnte arter.

Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima

Arealer

Bedriftens dyrkede arealer er ikke omfattet af nogen § 3 beskyttelse. Der findes ingen større beskyttede naturtyper i området i umiddelbart i nærheden af bedriften.

Jordklassificeringskortet viser at arealerne tilhørende bedriften er overvejende sandjord fra JB3 til JB6.

Materielle goder kulturarv og landskabet

Der findes et beskyttet dige i nærheden af ejendommen. Dette dige ligger syd for anlægget i øst/vestgående retning. Det vurderes at diget ikke vil påvirkes negativt af ansøgte godkendelse.

Der er over 300 m til nærmeste gravhøje i nordøstlig retning, det vurderes at udvidelsen ikke vil medføre negative konsekvenser for disse gravhøje.

Udvidelsen vurderes derfor ikke at kunne påvirke diger eller gravhøje i lokalområdet.

Ved vurdering af samspillet mellem en eller flere af disse faktorer vurderes det ikke at give nogen øget risiko for påvirkninger.

Ophør

Den generelle praksis ved produktionsophør på et husdyrbrug er, at stalde, anlæg for opbevaring af foder, husdyrgødning, kemikalier og lignende vil blive tømt og rengjort.

Brokhøjvej 31 er et IE-husdyrbrug og derfor omfattet af bestemmelserne i jordforureningsloven (LBK nr. 520 af 01/05/2019) om afhjælpning af jord- og grundvandsforurening ved ophør af driften af bestemte aktiviteter på listevirksomheder og husdyrbrug. Bestemmelserne fremgår af lovens kapitel 4b og indebærer bl.a., at driftsherren ved driftsophør skal vurdere jordens og grundvandets forureningstilstand som følge af aktiviteterne på husdyrbruget. Driftsherren skal i første omgang indsende et oplæg til miljømyndigheden (kommunen) om, hvordan den forestående vurdering kan foretages. På baggrund af driftsherrens oplæg vil miljømyndigheden give driftsherren påbud om, hvordan vurderingen skal foretages og en frist herfor.

Vurdering:

De til enhver tid gældende regler i bl.a. jordforureningsloven vil sikre, at der træffes de nødvendige foranstaltninger ved produktionsophør på husdyrbruget Brokhøjvej 31